

Prof. nadzw. dr hab. Andrzej Olejko
Państwowa Wyższa Szkoła
Techniczno Ekonomiczna w Jarosławiu

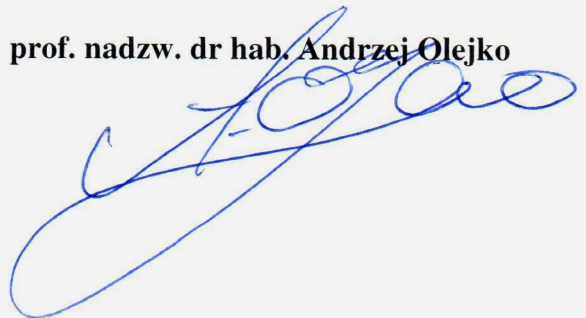
Raciborsko 7 XI 2022 r.

Recenzja naukowa

dorobku naukowego mgr. Piotra Rapińskiego obejmująca w ramach przewodu doktorskiego opracowania: *Lotnictwo Armii „Łódź”* (Łódź 2018), *Komar i kameleon. Lwowskie eskadry towarzyszące w czasie pokoju i wojny* (Oświęcim 2019), *Niegościnnie niebo. 4 Mieszana dywizja lotnicza 1944-1945* (Oświęcim 2019) i *Skrzydlate gronostaje. Lwowskie eskadry myśliwskie w czasie pokoju i wojny* (Zabrze-Tarnowskie Góry 2021) otwartego w Uniwersytecie Łódzkim pod kierunkiem naukowym prof. dr. hab. Przemysława Weingertnera

Oświadczam, że recenzję wykonałem zgodnie z posiadaną wiedzą oraz nie posiadam żadnej wiedzy, abym był w konflikcie interesów w odniesieniu do recenzowanego dorobku naukowego.

prof. nadzw. dr hab. Andrzej Olejko

Przedstawione mi do recenzji opracowania autorstwa mgr Piotra Rapińskiego, tworzące jego dorobek naukowy w ramach finalizowanego przewodu doktorskiego, zawierają zauważalne, bogate walory poznawcze i merytoryczne. Ich czytelnik ma umożliwione, znaczące rozszerzenie i usystematyzowanie wiedzy z problematyki udziału lotnictwa w zmaganiach na frontach II wojny światowej w roku 1939 jak i w latach 1943-1945. Recenzowane opracowania są pracami naukowymi, w których autor wykazał się znajomością klasycznych zasad budowy opracowań tego rodzaju. Kompozycja opracowań jest słuszna, w świetle przyjętej przez autora koncepcji prezentacji i omawiania analizowanych treści. Z punktu widzenia metodologicznego zbudowane zostały one na zasadzie chronologiczno-rzeczowej, a poszczególnym ich częściom nadano przemyślany charakter. Konstrukcja poszczególnych prac jest przejrzysta, czytelna i uzasadniona zaś narracja w nich zawarta jest logiczna. Treść merytoryczna publikacji poparta jest ciekawym materiałem ikonograficznym i tym samym zaprezentowany materiał badawczy adresowany jest do każdego odbiorcy, a nie tylko do czytelnika specjalisty. Dzięki temu ten oryginalny materiał trafia nie tylko do miłośników dziejów polskiego lotnictwa, lecz w efekcie każdy czytelnik znajdzie w recenzowanych opracowaniach wartościową rozprawę historyczną.

Recenzowane opracowania pokazują wnikliwe, warsztatowe podejście ze strony autora do przebiegu działań lotniczych w okresie zarówno II Rzeczypospolitej, podczas kampanii wrześniowej 1939 r. jak i na szlaku bojowym ludowego Lotnictwa Polskiego z lata 1943-1945. Znakomicie wypełniają one zatem oczywistą lukę w opisie dokonań lotniczych zarówno w kampanii wrześniowej 1939 r. jak i na szlaku bojowym ludowego Lotnictwa Polskiego na Froncie Wschodnim. Analiza treści poszczególnych opracowań pokazuje, że Autor konsekwentnie, dużym nakładem pracy odtworzył niejednokrotnie zupełnie nieznanne działania lotnicze. Autor zgromadził ogromny materiał źródłowy, przeprowadził głęboką analizę problematyki wykorzystywania w działaniach ówczesnego lotnictwa i sygnalizując wyciągane wnioski, wykazał się mozolną pracą doświadczonego historyka-badacza. Generalnie rzecz biorąc układ recenzowanych w dorobku doktoranta prac charakteryzuje się czytelną, przejrzystą konstrukcją. Godna podkreślenia jest umiejętność głębokiego, analitycznego spojrzenia na badane fakty i przekaz odkrytej wiedzy oraz zaprezentowanie poglądów dotyczących przebiegu zmagania powietrznych. Prace zostały zredagowane w sposób staranny z uwzględnieniem wszelkich wymagań stawianych pracom historycznym. Wyniki badań i dociekań przejrzysto zaprezentowane zostały w podsumowaniach poszczególnych rozdziałów. Ich układ jest logiczny i w sposób czytelny prezentuje wyniki badań

archiwalnych, analiz, dociekań i porównań. Poszczególne części recenzowanych prac tworzą spójną, zwartą całość, dając w sumie powiązany logicznie przegląd rozważanej problematyki.

Prace, bazujące na dokumentach archiwalnych, ocenach, sugestiach i poglądach dowódców i literaturze uzupełniającej, przedstawiają użycie lotnictwa w działaniach bojowych w ten sposób, który wnosi do nauki także wiele wartości teoretycznych. Nadzwyczaj bogata literatura źródłowa obejmuje archiwalia, opracowania podręcznikowe, książkowe, encyklopedyczne, kronikarsko wspomnieniowe oraz artykuły naukowe. Wspomnienia naocznych świadków działań lotniczych oraz relacje i przeżycia lotników biorących udział w akcjach ubarwiają prace i dodatkowo je uwiarygodniają. Aparat badawczy i podkład dokumentacyjny jest bardzo bogaty.

Publikacje autorstwa mgr Piotra Rapińskiego stanowią pomocniczy materiał nie tylko do nauczania historii jak i stanowią cenny dorobek dla polskiej historiografii lotniczej. Opracowaniami powinni się zainteresować nie tylko zawodowi badacze naukowcy epoki, studenci, nauczyciele historii, studenci i uczniowie szkół średnich lecz i wszyscy inni odbiorcy zainteresowani tą tematyką. Generalnie należy stwierdzić, iż są one przeznaczone dla szerokiego kręgu czytelników i entuzjastów wiedzy historycznej, stąd też powinny znaleźć się na półkach bibliotek uniwersyteckich, uczelnianych, szkolnych jak i prywatnych.

Dorobek naukowy pana mgr. Piotra Rapińskiego wskazuje, że zgodnie z Ustawą z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym, spełnione w niej zostały warunki odpowiadające wymogom stawianym rozprawom doktorskim zaś ona sama zasługuje na szczególne wyróżnienie. Tym samym wnoszę o dopuszczenie mgr. Piotra Rapińskiego do dalszych faz przewodu doktorskiego.

prof. nadzw dr hab. Andrzej Olejko

